

Jelenségnaptár

2007. február (JD 2 454 133–160)

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hónap első fele igen kedvező a bolygó kora esti megfigyelésére. 7-én van legnagyobb keleti kitérésben (18°), ekkor másfél órával nyugszik a Nap után. A hónap közepétől láthatósága gyorsan romlik, 23-án már alsó együttállásban van a Nappal.

Vénusz. Kora este a nyugati égbolt feltűnő égitestje. A hó elején két órával, a végén két és fél órával nyugszik a Nap után. Fényessége $-3^m,8$, látszó átmérője $11''$, míg fázisa $0,93-0,87$ között csökken.

Mars. A hajnali szürkületben kereshető, DK-i látóhatár fölött a Sagittariusban, majd Capricornusban. Másfél órával kel a Nap előtt, fényessége $1^m,4$, látszó átmérője $4'',5$.

Jupiter. Hajnalban kel, az Ophiuchus csillagképben látható. Fényessége $-2^m,0$, látszó átmérője $35''$.

Szaturnusz. Egész éjszaka megfigyelhető a Leo csillagképben, 10-én van szembenállásban. Fényessége $0^m,1$, látszó átmérője $20''$.

Uránusz. Február első felében még megkereshető sötétedés után az Aquariusban.

Neptunusz. A Nap közelsége miatt nem figyelhető meg.

Holdfázisok

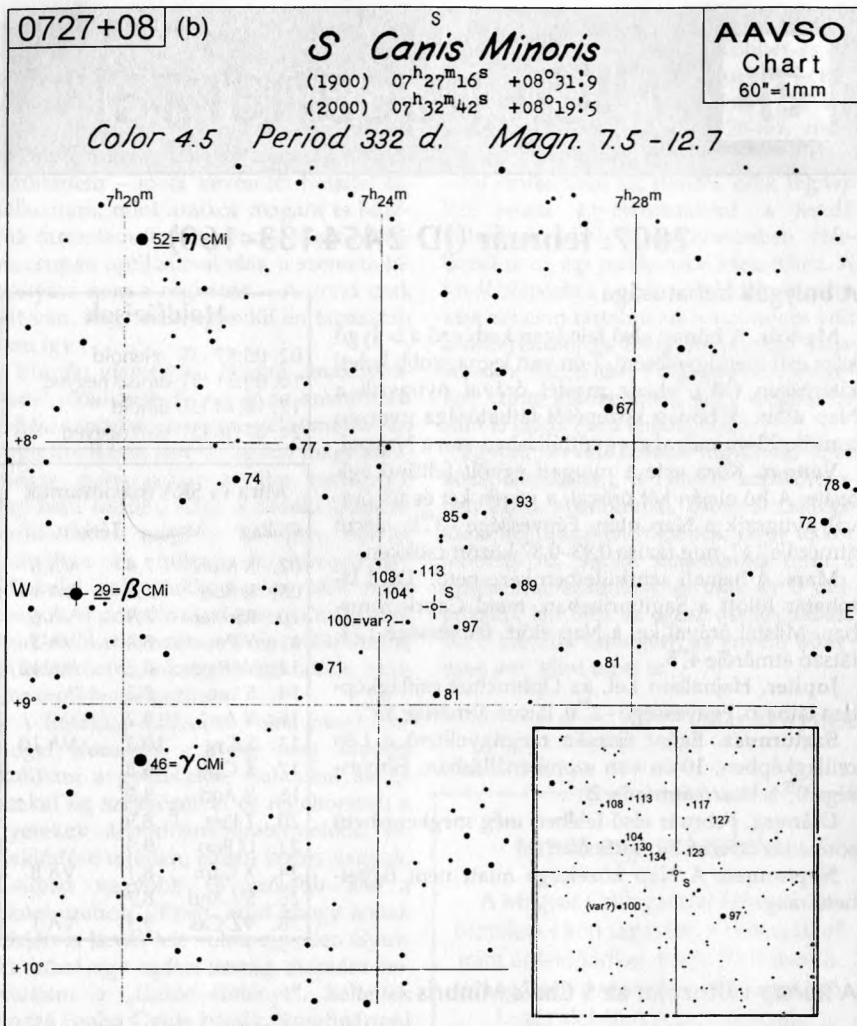
02. 05:57 UT telehold
10. 09:51 UT utolsó negyed
17. 16:14 UT újhold
24. 07:56 UT első negyed

Mira és SRA maximumok

Csillag	Max.	Térkép
02. X Mon	7,4	VA 6
05. R Boo	7,2	VA 14
10. RS Her	7,9	VA 6
11. Y Per	8,4	VA 3
12. W Peg	8,2	VA 12
14. S Lac	8,2	
16. Y And	9,2	
17. S Cyg	10,3	VA 10
17. X Oph	6,8	
18. X And	9,0	
20. T Peg	8,9	
22. U Boo	9,9	
24. X Cam	8,1	VA 8
26. SV And	8,7	
28. VZ Cas	9,5	VA 1

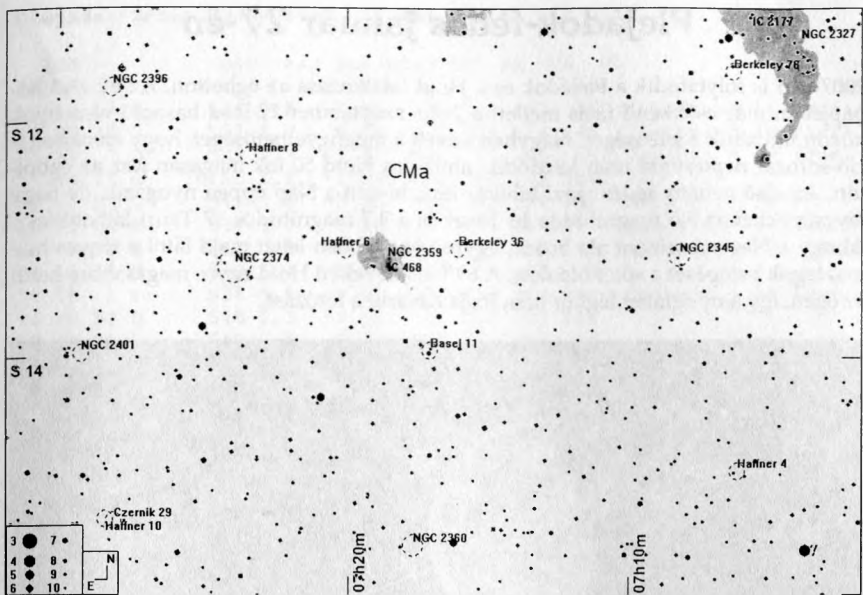
A hónap változója: az S Canis Minoris

A 2007-es év első ajánlata, azaz az S Canis Minoris, a téli ég egyik legkönnyebben azonosítható változócsillaga, amely pontosan $1,4$ fokkal keletre található a $2^m,9$ -s β CMi-től. Fényes mira változóként még minimumban is észlelhető 10 cm-es távcsővel, azaz kiváló célpont kis és közepes távcsöveket használó amatőröknek. 11 hónapos periódusával évről évre egyre korábban kerül közel szabadszemes fényességű ($6-7$ magnitúdós) maximumaiba. Fényességének következő tetőzése 2007 márciusában várható, így az előttünk álló hónapokban a csillag fokozatos fényesedését követhetjük végig. Javasolt észlelési gyakoriság: hetente egyszer. A mellékelt AAVSO térkép jobb alsó sarkában a minimumészleléshez szükséges halványabb összehasonlítókát láthatjuk rángyítva az S CMi közvetlen környezetére. (Ksl)

Mélyég-ajánlat

Nylthalmaz: az M93 a déli fekvésű Puppisban. Galaxis: halványsága miatt inkább képrögzítők figyelmébe ajánljuk a Cam-beli UGC 3697-et, amelynek érdekes integráljel alakja van. Diffúz köd: a Thor sisakja néven is ismert NGC 2359 a CMA-ban. Planetáris köd: a szintén Pup-beli NGC 2440 és az Óraüveg nevű NGC 2346 a Monocerosban. (*Spe*)

Meteoros észlelési ajánlat

Delta Leonidák (DLE): E kis raj aktivitása február 15. és március 10. között esedékes. Maximuma február 25-én várható. A ZHR kicsi, 2–3 körüli. A rajtagok lassúak. A radiáns nagyon közel helyezkedik el az Antihelion radiánsához, de a sebességkülönbség alapján jól megkülönböztethetők az egyes meteorok. A rajt a (4450) Pan kisbolygóval hozzák kapcsolatba, emiatt érdekes alany a meteorkutatók számára. A rajtagok halványak, főleg teleszkopikusan ajánlott a megfigyelésük. A növekvő Hold későn nyugszik le, de a holdmentes égen néhány órás észlelés lehetséges az éjszaka folyamán.

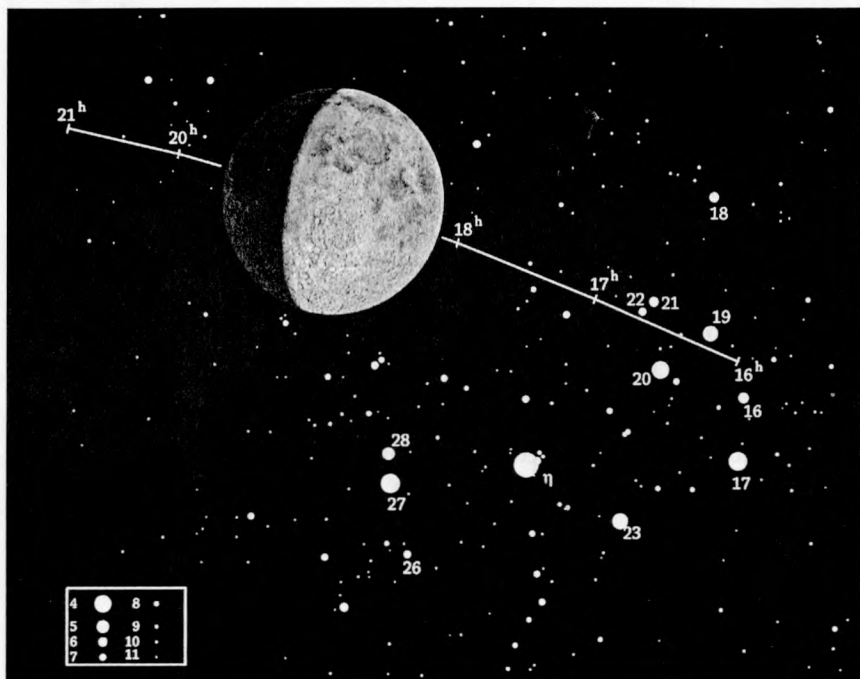
GyL

AmatőrCsillagászok kézikönyve – harmadik kiadás!

536 o., 432 szövegvonalas és rendszeres észlelmunkához nyújt segítséget, bemutatva a vizuális, a CCD-s és a digitális észlelési módszereket, és sorra véve az amatőrCsillagászat hagyományos és újabb megfigyelési területeit a szabadszemes észlelésektől kezdve egészen az exobolygókig. Az alaposan átdolgozott kötet az MCSE-től rendelhető meg (mcse@mcse.hu), illetve megvásárolható a Polaris Csillagvizsgálóban, a távcsöves bemutatók alkalmával (kedd, csütörtök, szombat esténként).

Plejádok-fedés január 27-én

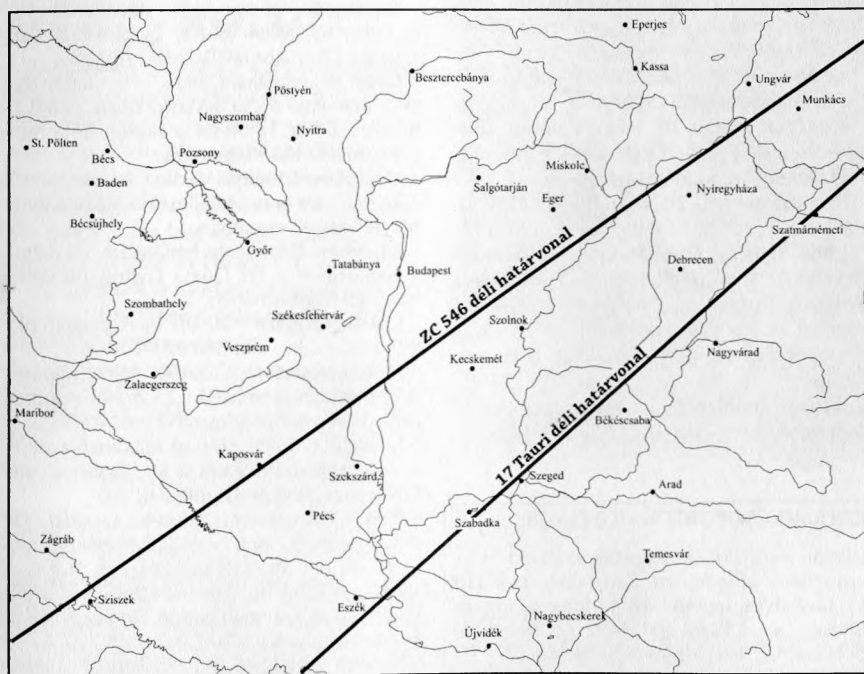
2007-ben is folytatódik a Plejádok és a Hold találkozása az égbolton. Az év első hónapjában már csökkenő fázis mellett a 2006. szeptember 12-éhez hasonló viszonyok között láthatjuk a jelenséget. Nagyban növeli a megfigyelhetőséget, hogy az okkultáció-sorozat napnyugta után kezdődik, amikor a Hold 50 fok magasan lesz az égbolton. Az első néhány fedés igazi kihívás lesz, hiszen a Nap éppen nyugszik, de nagy távcsövekkel az 5,5 magnitúdós 16 Tauri és a 3,7 magnitúdós 17 Tauri látható lesz. Ahogy a Nap a horizont alá bukik, egyre könnyebben lehet majd látni a fényes halmozatok belépését a sötét oldalon. A 69%-os növekvő Hold egyre magasabbra kerül az égen, így a nyugtalan légkör nem fogja zavarni a fotózást.

Két súroló fedés is látszik ezen az estén, az Electra érintése Szegeden halad keresztül. Ekkor a Nap már 2 fokkal lesz a horizont alatt Délkelet-Magyarországról nézve. A ZC 546 már sötétben érinti a holdperemet és a középső országrészből látszik a súroló fedés. 10 centiméteres távcsövel már biztonságosan követhető lesz a csillag. Mindkét csillag érintése 11–13 fokra lesz a Hold fényes terminátorától a déli sötét peremen. A kráterekkel szabdaltságot a holdfelszín jó helymegválasztással sok kontaktus eredményezhet. Pontos pozíciókért az érdeklődők keressék a rovatvezetőt (E-mail: szasan@axelero.hu).

Plejádok-fedés Budapesten (19 +47,5 alt. 115 m)

Idő			név		mag	Nap	Hold	CA	PA	VA	WA	
h	m	s	No	Alt	Alt	o	o	o	o			
15	19	57	d	536	5,5	2	50	85S	83	127	96	Celaeno = 16 Tauri
15	32	29	D	537	3,7	0	52	35S	134	176	146	Electra = 17 Tauri
15	39	7	D	539	4,3	-1	53	68N	57	99	69	Taygeta = 19 Tauri
15	46	27	d	76152	7,2	-2	54	78S	91	132	104	
15	52	55	D	541	3,9	-3	55	80S	89	129	101	Maia = 20 Tauri
15	59	34	R	537	3,7	-4	56	-10S	179	218	191	Electra = 17 Tauri
16	3	30	D	542	5,8	-5	57	64N	53	92	66	Asterope = 21 Tauri
16	5	8	D	543	6,4	-5	57	72N	61	100	74	
16	28	5	r	536	5,5	-9	60	-60S	229	262	241	Celaeno = 16 Tauri
16	29	54	D	546	7,3	-9	60	25S	144	177	156	
16	32	26	D	548	6,8	-9	61	88S	81	114	94	
16	47	20	D	76194	7,7	-12	62	86N	75	105	88	
16	50	47	R	539	4,3	63	-87S	257	284	269		Taygeta = 19 Tauri
17	1	14	R	541	3,9	64	-56S	225	249	237		Maia = 20 Tauri
17	3	7	d	76184	8,3	64	28N	17	42	29		
19	35	6	D	571	6,8	62	27N	17	345	29		
19	51	30	D	574	6,8	60	42N	32	356	44		

SZABÓ SÁNDOR